

Ochrona ptaków podczas termomodernizacji budynków

2012-01-11

W związku z rozwojem nowoczesnego budownictwa pozbawionego jakichkolwiek zakamarków oraz termoizolacją budynków, ptakom żyjącym w miejskim środowisku brakuje miejsc do gniazdowania. W trakcie prac termomodernizacyjnych zatykane są wszelkie szczeliny w ścianach, a otwory prowadzące do stropodachów zamykane są kratkami. Działania te pozbawiają ptaki miejsc lęgowych, które w przypadku takiego gatunku jak jerzyk są corocznie zajmowane przez te same pary. Często zdarza się, że remonty związane z termoizolacją budynków wykonywane są w pełni okresu lęgowego ptaków, co stwarza dodatkowe zagrożenia.

Prace dociepleniowe nie są planowane z dnia na dzień, można się do nich właściwie przygotować, również pod kątem przepisów dotyczących ochrony przyrody. Należy pamiętać, że wszelkie prace ograniczające dostęp ptaków objętych ochroną gatunkową do miejsc ich regularnego przebywania i rozrodu należy traktować jako niszczenie ich siedlisk. W związku z czym czynności te zakazane są wobec wszystkich gatunków wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska i zgodnie z zapisami Ustawy o ochronie przyrody, zezwolenia na ich przeprowadzenie wydaje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska.

Przed rozpoczęciem prac remontowych zarządca powinien wykonać ekspertyzę przyrodniczą stwierdzającą obecność lub brak chronionych gatunków ptaków i nietoperzy w danym obiekcie budowlanym. Ekspertyzę może wykonać osoba fizyczna, merytorycznie związana z ornitologią i chiropterologią, np. członkowie organizacji pozarządowych, których statutowym celem jest ochrona chronionych gatunków zwierząt lub też pracownik naukowy placówki zajmującej się ochroną gatunkową zwierząt. W przypadku konieczności zniszczenia podczas prac budowlanych siedlisk ptaków objętych ochroną, należy uzyskać wymienione powyżej zezwolenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, przy jednoczesnym zapewnieniu zastępczych miejsc lęgowych, np. poprzez zawieszenie budek lęgowych dla ptaków i budek lub schronów dla nietoperzy.

Ludzie na każdym etapie rozwoju cywilizacji starali się użytecznie gospodarować przestrzenią wokół siebie. Powstawały osady, wsie, miasteczka, miasta i wreszcie metropolie, z których znikwały obszary przyrodnicze - teraz coraz częściej doceniane przez człowieka. Część gatunków zwierząt, wyparta wcześniej ze swoich naturalnych siedlisk, nauczyła się korzystać z bliskości ludzi i świetnie zaadaptowała się w naszym środowisku. Ptaki w ciągu stuleci nauczyły się prawie bezkolizyjnie żyć obok ludzi, będąc jednocześnie najmniej przez nich dostrzegana i najbardziej narażona na niebezpieczeństwo - poprzez zmiany w aglomeracji - grupą zwierząt. Jerzyki, jaskółki-oknówki i dymówki, wróble domowe, gołębie miejskie, kawki, mazurki, kopciuszki, puszczyki i nietoperze zadomowiły się w zabudowie miejskiej, znajdując doskonałe warunki do życia w stropodachach i szczelinach w elewacji. Bezsporny jest fakt, że to my - ludzie, stworzyliśmy przestrzeń, w której żyją. Od naszej woli zależy, czy będziemy ją nadal rozwijać z poszanowaniem zwierząt, które rodzą się, dorastają i rozmnażają obok nas.

Miasto może być urokliwe dzięki przemyślanej, pięknej zabudowie, w której znajdzie się trochę miejsc zielonych. Jednak miejsca te będą bardziej autentyczne, jeśli zatętnią życiem, wypełnią się ruchem. Przepisy chroniące ptaki są coraz częściej egzekwowane w Polsce przez służby, takie jak m. in. organa ścigania i sądy. Nie to jest jednak najważniejsze. Rośnie liczba ludzi, którzy w pełni zgadzają się ze stwierdzeniem „stosunek do zwierząt świadczy o poziomie rozwoju cywilizacji”, czyli o nas samych.

Gdzie uzyskać dodatkowe informacje i pomoc?

- [Regionalne Dyrekcje Ochrony Środowiska](#)

- Organizacje pozarządowe, np:
 - Małopolskie Towarzystwo Ornitologiczne - dział ochrona ptaków
 - Towarzystwo Przyrodnicze „Bocian”
 - PTOP „Salamandra”
 - Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Przyrody
 - Fundacja „Ratujmy Ptaki”

Materiały do pobrania:

- [Wskazówki na temat ochrony ptaków i nietoperzy podczas termomodernizacji budynków](#)
- [Co zrobić gdy znajdziesz nietoperza?](#)

Źródło, fot.: RDOŚ w Szczecinie